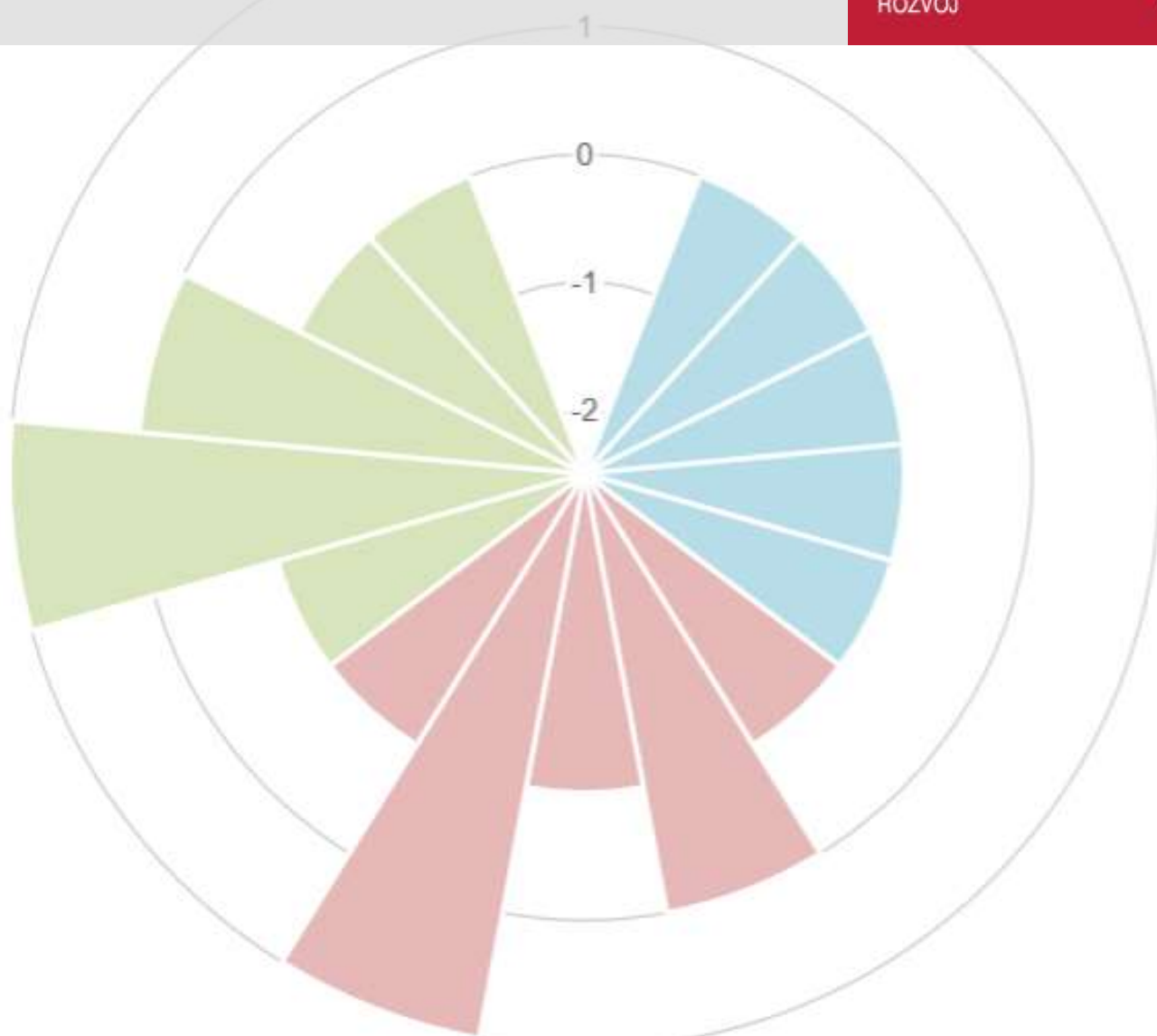

>> on-line zásobník projektů
a MA21 evaluační nástroj pro obce
k hodnocení dopadu na udržitelný rozvoj

MANUÁL

DataPlán

PORTÁL NSZM ČR
PRO UDRŽITELNÝ
ROZVOJ

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zdravá města, obce, regiony
České republiky

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE

Centrum pro otázky životního prostředí
www.czp.cuni.cz

OBSAH

1. Úvod	3
1.1. Směrem k udržitelnosti	3
1.2. Evaluátor projektových záměrů - souvislost s metodou MA21	3
1.3. Evaluátor projektových záměrů ve zkratce	4
1.4. Základní prvky práce s projekty v rámci strategického plánování a řízení	5
2. Způsob hodnocení záměrů	8
2.1. Parametry hodnocení	8
2.2. Metoda expertního odhadu	9
2.3. „Bodování“ projektových záměrů	9
2.4. Vizualizace výsledků hodnocení	11
3. Praktický návod pro práci s projektovým zásobníkem NSZM	12
3.1. Vstup do systému DataPlán NSZM	12
3.2. Projektový zásobník NSZM – základní funkce	13
3.3. Karta projektu	14
3.4. Evaluátor - hodnocení parametrů UR	15
3.5. Zaškolení pro práci se zásobníkem	16
4. Shrnutí základních přínosů	17

STRUČNÉ SHRNU TÍ

Hodnocení projektových záměrů z hlediska dopadu na udržitelný rozvoj je významnou součástí postupů obcí, měst a regionů, které to s udržitelným rozvojem myslí vážně. **Národní síť Zdravých měst ČR** proto ve spolupráci s **městy** a **Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy** vyvinula online nástroj – zásobník projektových námětů obcí a měst, který současně umožňuje jejich zjednodušené hodnocení vůči vybraným aspektům udržitelného rozvoje. Předložený manuál je technickým návodem, jak s tímto nástrojem pracovat.

S ohledem na praktické využití v prostředí územních samosprávných celků **nemá evaluátor ambici hodnotit projektové záměry detailně z pohledu každého jednotlivého aspektu UR**. Řešení je navrženo tak, aby municipality mohly využít vlastní odborné kapacity. Současně je kladen důraz na pragmatický rozměr hodnocení, které – má-li být v praxi využíváno – by nemělo odradit svou přílišnou časovou či personální náročností. Dle výsledků evaluace i dalších zadaných údajů umožňuje **rámcovou prioritizaci projektových záměrů pro diskusi v příslušných orgánech samosprávy**.

Projektový zásobník včetně evaluátoru je online systémem přístupným na internetu bez nutnosti SW instalací a je dostupný všem zájemcům z územně samosprávných celků v interním prostředí systému [DataPlán NSZM](#).

Aktivita byla realizována v rámci projektu Národní sítě Zdravých měst ČR s názvem „Spolupráce obcí ke zvýšení kvality veřejné správy za pomoci metody MA21“. Aktivita byla podpořena finančními prostředky ESF, které byly poskytnuty z OP Zaměstnanost.

1. ÚVOD

1.1. Směrem k udržitelnosti ...

Udržitelný rozvoj je v dnešní době celosvětově uznávanou strategií. Na mezinárodní úrovni, pod hlavičkou OSN, se tématem zabývá dokument Agenda 2030 formulující Cíle udržitelného rozvoje (SDGs). Snahou o průmět tohoto mezinárodního dokumentu do českého prostředí je strategický dokument „Česká republika 2030“ stanovující dlouhodobé priority rozvoje.

Pokud se však toto úsilí o udržitelný rozvoj (UR) má promítnout do reality, je zapotřebí, aby s ním souzněly především jednotlivé obce, města a regiony. Právě rozhodování na místní úrovni zcela konkrétně ovlivňuje konkrétní posun dané lokality směrem k/od udržitelnosti.

- Jak se však s postupem k udržitelnosti mají vypořádat jednotlivá města a obce?
- Jak převádět obecné principy udržitelnosti do praxe místních samospráv?
- Odkud čerpat inspiraci a doporučení, a vyhnout se tak chybám?
- Je lepší spoléhat se spíše na externí poradce nebo na vlastní odborné kapacity?

Řada českých měst, obcí i regionů má v dnešní době již zpracovány strategické dokumenty, v nichž se k udržitelnému rozvoji hlásí. „Osvícené“ municipality zpracovávají navíc dílčí koncepce, které mohou udržitelnost významně ovlivnit – energetická koncepce, koncepce udržitelné mobility, strategie adaptace na změny klimatu atp.

Existují však i další doplňkové nástroje, které v postupu k udržitelnosti na místní úrovni mohou pomoci – jedním z nich je i **nástroj pro hodnocení projektových záměrů** z hlediska dopadu na UR.

Hodnocení projektových záměrů z hlediska dopadu na udržitelný rozvoj je významnou součástí postupů obcí, měst a regionů, které to s udržitelným rozvojem myslí vážně.

1.2. Evaluátor projektových záměrů - souvislost s metodou MA21

Metoda MA21 ("místní Agenda 21") je jedním z komplexních nástrojů pro hodnocení udržitelných municipalit. V Česku má státem garantovanou sadu měřitelných kritérií a kategorizaci kvality. Je zaměřena na sledování systematického postupu veřejné správy na místní či regionální úrovni k udržitelnému rozvoji s důrazem na tyto základní oblasti: zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, hodnocení stavu a trendů udržitelného rozvoje v místě, strategické řízení. Dopad plánovaných aktivit/projektů je významným aspektem celkového postupu.

Vzhledem k omezeným financím každé obce či regionu hraje zásadní roli rozhodování o tom, které z připravených či plánovaných projektů podpořit. Tam, kde se využívá metoda MA21 kvalitně a systematicky, je rozhodování a následný výběr záměrů určených k financování snazší z toho důvodu, že tyto záměry by měly být plně integrovány v akčních plánech daného strategického dokumentu obce/regionu či v příslušných koncepcích a současně by měly být projednány s veřejností na kulatých stolech či veřejných fórech.

Avšak i zde mnohdy chybí zhodnocení projektů z hlediska dopadů na UR. Tato evaluace umožní municipalitám zpřehlednit výběr projektů a vzít v úvahu ne vždy řešené aspekty. Tento typ hodnocení vede ke kvalifikovanější prioritizaci projektových námětů s ohledem na jejich vliv na oblasti UR, a je tak důležitým prvkem v procesu nejen úspěšného projektového, ale i celkového strategického řízení.

Hodnocení dopadů projektových záměrů na UR je neformálně doporučeným postupem v rámci nejvyšší kategorie A MA21. V dosavadní praxi bylo hodnocení prováděno jako kvalifikovaný odhad obecných dopadů na **tři pilíře UR - sociální, environmentální, ekonomický** (případ Litoměřic a Chrudimi).

Předkládaný nástroj Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM) jde více do hloubky a parametry tohoto hodnocení rozpracovává do **15 položek**, tzn. 5 hodnotících parametrů z každého pilíře UR. Tyto parametry vycházejí z Metodiky hodnocení udržitelných měst schválené pro hodnocení pokročilých uživatelů MA21, rovnoměrně zahrnují všechny 3 pilíře UR a současně se dotýkají nejvýznamnějších témat uvedené metodiky (*dále k hodnocení viz kapitola 2*)

Zhodnocení projektů z hlediska dopadů na UR umožní municipalitám zpřehlednit výběr projektů a vzít v úvahu často neřešené aspekty. Národní síť Zdravých měst ČR předkládá návrh řešení i konkrétní praktický online nástroj, které mohou obce, města a regiony dle svého rozhodnutí využít.

1.3. Evaluátor projektových záměrů ve zkratce

Evaluátor projektových záměrů je integrální součástí online **projektového zásobníku**, který **Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM)** rozvíjí ve spolupráci se svými pokročilými členy a na základě jejich praktických zkušeností a požadavků. Východiskem pro návrh řešení bylo odborné know-how NSZM i jejich odborných partnerů¹, zkušenosti a postupy města Litoměřice², rovněž byly využity dílčí zkušenosti a praxe ze zahraničí. Odborným partnerem je **Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy**, zejména v části evaluace z hlediska udržitelného rozvoje. Jejich odborné i praktické postřehy a zkušenosti byly promítnuty do konečného návrhu řešení. Oba nástroje (evaluátor i zásobník) fungují v interním prostředí infosystému **DataPlán NSZM** a je možné je zpřístupnit libovolnému zájemci z řad územních samosprávných celků.

¹ Zejm. spolupráce na publikaci Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony; M. J. PŮČEK, D. KOPPITZ; 2012, NSZM, Praha, ISBN 978-80-260-2789-8

² Projekt „Místní implementace strategického řízení v Litoměřicích“ (CZ.1.04/4.1.01/89.00066)

>> projektový zásobník NSZM

- . shrnuje informace o projektových záměrech, které má obec k dispozici (harmonogram, rozpočet, odpovědné osoby, stav doprovodné dokumentace, vazba na strategii ad.)
- . je pod heslem přístupný online v interním prostředí infosystému DataPlán NSZM fungujícím v internetu (není potřeba instalací SW ad.)

>> „evaluátor“ pro hodnocení dopadů projektů na udržitelný rozvoj

- . je integrální součástí (podmnožinou) projektového zásobníku v DataPlánu NSZM
- . umožňuje stručnou a rámcovou interpretaci dopadů daného projektového záměru na udržitelný rozvoj z pohledu jeho vybraných aspektů
- . využívá sebehodnocení formou expertního odhadu
- . dle výsledků evaluace i dalších zadaných údajů umožňuje rámcovou prioritizaci projektových záměrů pro diskusi v příslušných orgánech samosprávy

>> technické řešení

- . projektový zásobník i evaluátor jsou dostupné všem zájemcům z ÚSC v interním prostředí on-line systému DataPlán NSZM, správcem systému je Národní síť Zdravých měst ČR
- . jedná se o online systém přístupný na internetu bez nutnosti SW instalací
- . pro přístup do systému je zapotřebí získat heslo, o které zájemci mohou požádat na adrese nszm@nszm.cz

1.4. Základní prvky práce s projekty v rámci strategického plánování a řízení

Projektový zásobník i samotná evaluace projektů z hlediska UR by měly být nedílnou součástí standardního procesu strategického plánování a řízení i související projektové přípravy a řízení projektů – viz *schéma níže*. Národní síť Zdravých měst ČR k těmto tématům poskytuje **cílenou metodickou podporu, konzultace i vzdělávání**.

Proces projektové přípravy a řízení není předmětem tohoto manuálu, v textu dále jsou však stručně shrnuty základní prvky, významné pro aplikaci evaluátoru.

Projektové záměry tvoří základní kostru **akčního plánu strategie** (POZN.: ze zásobníku lze automatizovaně generovat Akční plán strategie pro konkrétní rok, stejně tak lze sledovat požadavky na rozpočet/dotační zdroje v letech). Ten má úzkou vazbu na strategický plán města, ale také na městský rozpočet – jsou v něm zařazeny ty projekty, které mají být reálně finančně podpořeny a realizovány. Základním přínosem akčního plánu je kontinuální, plánovaný a cílený rozvoj dané municipality prostřednictvím seznamu prioritních projektových námětů. Akční plán pomáhá systematizovat harmonogram přípravy a realizace projektu, a je také oporou pro plánování a získávání vlastních i externích finančních prostředků. Akční plán

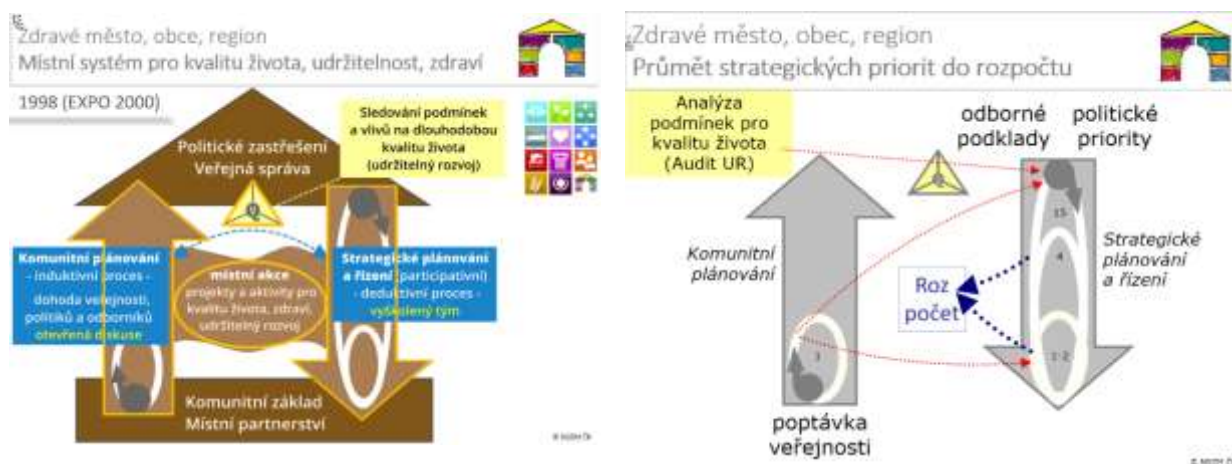
je aktualizován vždy v rozmezí 1-2 let. V tomto časovém horizontu jsou také realizovány (nebo alespoň zahájeny) projekty v něm zahrnuté.

Projektové náměty jsou shromažďovány v průběhu celého roku, a to ze 2 základních zdrojů:

- **náměty od veřejnosti**
(vzešlé z komunitního Fóra, kulatých stolů či dalších plánovacích akcí s veřejností)
- **náměty od odborníků**
(pocházející přímo od pracovníků ÚSC - odbory úřadu či organizace zřizované městem)

Shromážděné náměty posuzuje strategický tým municipality. Ten kvalifikovaně rozhodně, které projekty budou předloženy politickému vedení municipality, jež následně rozhodne o zařazení projektů do akčního plánu pro nadcházející období. Ostatní projekty zůstávají „zaparkovány“ v projektovém zásobníku nebo jsou vráceny zpracovateli k dopracování/doplnění.

Obr 1.: metodické postupy komunitního/strategického plánování a role projektů v rámci programu Zdravé město

>> strategický tým

- . oficiální tým (ustavený jako poradní orgán rady či zastupitelstva municipality - komise nebo výbor) pro přípravu strategického plánu municipality, jeho následnou realizaci a vyhodnocování, tj. strategické řízení rozvoje municipality k udržitelnému rozvoji
- . skládá se z garantů jednotlivých tematických oblastí strategie a dalších klíčových osob municipality a jejího úřadu - optimálně politické vedení municipality, tajemník a zástupci relevantních komisí, dále pak vedoucí relevantních odborů a další experti
- . ve spolupráci s experty dohlíží na implementaci principů udržitelného rozvoje v navrhovaných a realizovaných opatřeních strategie
- . odpovídá za propojení a synergií celkové strategie rozvoje a dílčích koncepcí
- . řeší implementaci podnětů z komunitního plánování
- . a v neposlední řadě je vhodným uskupením pro rozhodování o projektech, které budou doporučeny k zařazení do akčního plánu strategie

2. ZPŮSOB HODNOCENÍ ZÁMĚRŮ

2.1. Parametry hodnocení

V rámci přípravy projektových záměrů lze využít řadu standardizovaných metod a nástrojů, které projekt z různých úhlů pohledu hodnotí – např. CBA (analýza nákladů a přínosů), EIA (hodnocení dopadů na životní prostředí), HIA (hodnocení dopadů na zdraví) atp. U velkých projektů jsou některé tyto kroky dokonce stanoveny zákonem. Problémem však je, že není zřejmě v možnostech města hodnotit pomocí těchto metod každý projekt či aktivitu, které budou zařazeny do akčního plánu. Přesto je však hodnocení dopadu projektu na jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje důležité.

Předkládaný evaluátor vychází z témat [Metodiky hodnocení udržitelných měst](#) a pro účely přehledného a efektivního vyhodnocení vůči UR z ní vybírá **15 parametrů hodnocení** (body a-o), a to vždy 5 aspektů ekonomického, sociálního, resp. environmentálního pilíře UR.

Parametry hodnocení projektu z pohledu UR:

- a. místní zaměstnanost
- b. místní podnikání
- c. atraktivita města a cestovní ruch
- d. návratnost investice
- e. materiálová spotřeba a energetická náročnost
- f. snižování nerovností / dostupnost služeb
- g. kvalita bydlení
- h. kulturní a volnočasové aktivity
- i. zdraví obyvatel
- j. nabídka vzdělávacích a osvětových aktivit
- k. funkční využití a prostorové uspořádání území
- l. kvalita vod, šetření vodou a efektivnější využívání vody
- m. ekologická stabilita krajiny a biologická rozmanitost
- n. kvalita ovzduší a snižování emisí CO₂
- o. snižování negativního vlivu dopravy

S ohledem na praktické využití v prostředí územních samosprávných celků nemá evaluátor ambici hodnotit projektové záměry detailně z pohledu každého jednotlivého aspektu UR.

Řešení je navrženo tak, aby municipality mohly využít vlastní odborné kapacity. Současně je kladen důraz na pragmatický rozměr hodnocení, které – má-li být v praxi využíváno – by nemělo odradit svou přílišnou časovou či personální náročností.

2.2. Metoda expertního odhadu

Evaluátor je postaven právě na využití metody expertního odhadu, kterou blíže popisuje již citovaná publikace⁴. Tato metoda vychází z toho, že municipality disponují potřebnými odbornými kapacitami, aby dokázaly samostatně (po předchozím zaškolení a kalibraci) zhodnotit vliv projektu na uvedené aspekty udržitelného rozvoje.

Hodnocení projektu probíhá dle výše uvedených parametrů hodnocení **formou bodování** (viz dále). Výsledkem hodnocení je jedno unikátní číslo (aritmetický průměr), které je uvedeno v projektovém zásobníku pod položkou: „Průměr bodového hodnocení udržitelného rozvoje“.

Součástí hodnocení projektu z pohledu UR jsou mj. dále informace i o tom, zda:

- Vychází projekt z komunitního plánování a/nebo projednáno s veřejností
- Řeší projekt slabé stránky plynoucí z Auditů UR (je-li relevantní)

Tyto informace již nejsou zahrnuty do výsledného bodového průměru, ale je doporučeno k nim při rozhodování o projektu přihlížet. Ke každému pilíři UR je dále možno kromě výsledného bodového hodnocení doplnit slovní komentář.

Všechny výše uvedené položky i doplňující informace jsou v rámci on-line systému uvedeny na „kartě projektu“ (dále kapitola 3.3.).

2.3. „Bodování“ projektových záměrů

Jak bylo uvedeno výše, hodnocení probíhá dle **15 parametrech hodnocení UR**, které se každý hodnotí na **škále od -2 do +2** (přičemž - značí negativní dopad, + značí pozitivní dopad).

Výsledná celková hodnota hodnocení přínosů/dopadů je automatizovaně vypočítána jako **aritmetický průměr** zadaných hodnot (jednotlivé hodnocené parametry mají stejnou váhu).

Bodovou škálu v rámci hodnocení je doporučeno interpretovat následovně:

Tab. 1: Bodová škála hodnocení

Numerická stupnice (číselná hodnota)	Verbální stupnice (slovní vyjádření)	Popis stupně hodnocení
+ 2	velmi pozitivní dopad	Projekt má prokazatelně velký přínos pro hodnocenou oblast. Přínos ovlivňuje významnou část populace nebo dotčeného území a má dlouhodobý charakter. Tento velmi pozitivní dopad lze prokázat na základě projektové dokumentace nebo expertním odhadem na základě znalosti záměru a podmínek prostředí v dané lokalitě.

⁴ [Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony](#); M. J. PŮČEK, D. KOPPITZ; 2012, NSZM, Praha, ISBN 978-80-260-2789-8

+ 1	pozitivní dopad	Projekt má prokazatelně přínos nebo potenciál pro budoucí přínos pro hodnocenou oblast. Přínos ovlivňuje část populace nebo dotčeného území a má alespoň střednědobý charakter. Tento pozitivní dopad lze prokázat na základě projektové dokumentace nebo expertním odhadem na základě znalosti záměru a podmínek prostředí v dané lokalitě.
0	neutrální dopad	Projekt nemá prokazatelně záporný ani kladný dopad na hodnocenou oblast. Specifickým případem tohoto hodnocení je stav, kdy projekt má protichůdné dílčí dopady v jednom hodnoceném parametru, které se ve výsledku eliminují (např. opatření pro úsporu vody v důsledku provede ke zhoršení její kvality). Tento neutrální dopad lze prokázat na základě projektové dokumentace nebo expertním odhadem na základě znalosti záměru a podmínek prostředí v dané lokalitě.
- 1	mírně negativní dopad	Projekt má prokazatelně negativní dopad, nebo představuje potenciální riziko pro hodnocenou oblast. Dopad ovlivňuje část populace nebo dotčeného území a má přechodný, krátkodobý charakter (mírný negativní dopad má tak krátkodobé působení, že nezpůsobí žádné stálé/nevratné změny). Tento dopad lze prokázat na základě projektové dokumentace nebo expertním odhadem na základě znalosti záměru a podmínek prostředí v dané lokalitě.
- 2	negativní dopad ⁵	Projekt má prokazatelně velký negativní dopad na hodnocenou oblast. Dopad ovlivňuje významnou část populace nebo dotčeného území a má dlouhodobý charakter. Tento dopad lze prokázat na základě projektové dokumentace nebo expertním odhadem na základě znalosti záměru a podmínek prostředí v dané lokalitě.

Ukázka typového hodnocení v prvním rozměru UR (přínosy/dopady na ekonomiku) oblasti „Rozvoj místní zaměstnanosti“

- Projekty, které vytvářejí pracovní místa, se hodnotí +1 až +2 (např. zřízení podnikatelského inkubátoru, vymezení prostor pro podnikání; projekty pro rozvoj kompetencí či aktivizaci nezaměstnaných).
- Projekty, které nevytvářejí – nebo nepřispívají k vytváření – pracovních míst, se hodnotí 0 (např. provozování přírodovědné naučné stezky dobrovolníky).
- Projekty, jejichž realizací dojde ke zvýšení nezaměstnanosti, propouštění apod., se hodnotí -1 až -2 (např. nahrazení vrátného bezpečnostním systémem; optimalizace organizační struktury s výsledným snížením stavu zaměstnanců; zefektivnění úklidu města s nahrazením některých zaměstnanců technikou).

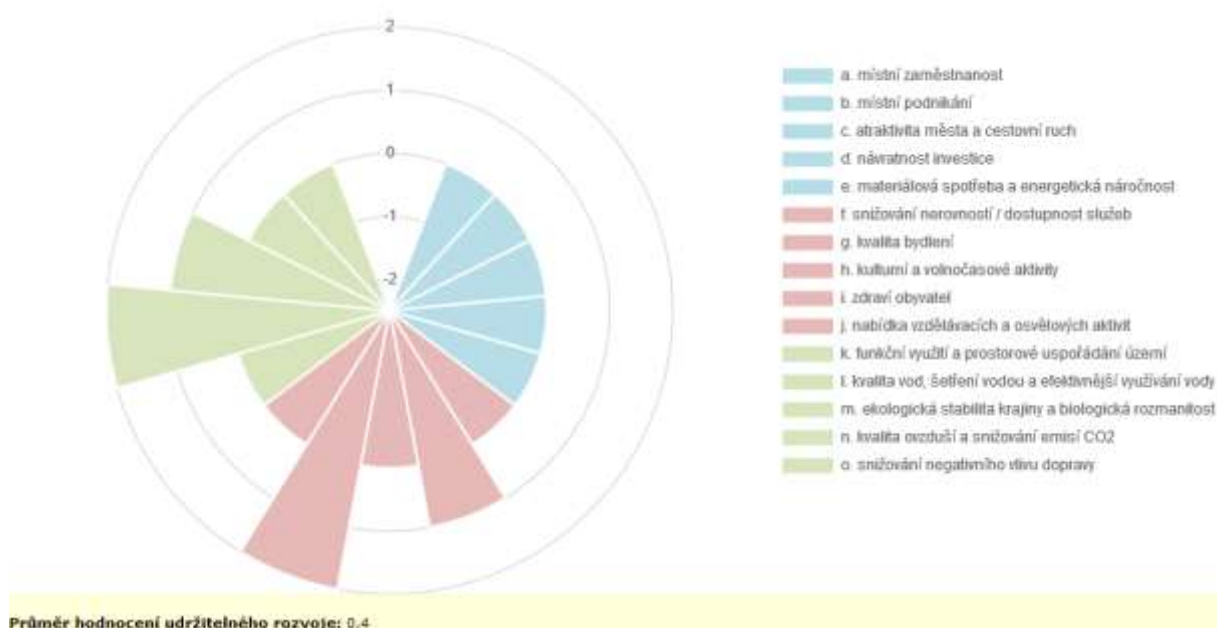
Při hodnocení každé položky je třeba vzít do úvahy reálnou aktuální situaci (velikost organizace, celkovou populaci či rozpočet města, kvalitu životního prostředí, sociální situaci v dané lokalitě, ad.)

⁵ POZN.: Je zřejmé, že aktivity a projekty s hodnocením -1 a -2 by neměly být do strategického řízení zařazeny. To však není v kompetenci těch, kteří expertní hodnocení provádějí, ale v kompetenci zastupitelů. V praxi tedy budou zřejmě nastávat situace, že budou podpořeny aktivity či projekty se záporným expertním hodnocením (např. z důvodu velkého tlaku veřejnosti). Přesto má toto hodnocení velký význam – mělo by být pro zastupitele jedním z důležitých vodítek, jak se mají rozhodovat (viz PŮČEK, 2012).

2.4. Vizualizace výsledků hodnocení

Nespornou výhodou evaluátoru je vizualizace výsledku hodnocení formou grafu. Ten přehledně zobrazí výsledky bodování k jednotlivým položkám dle výše uvedené struktury.

Obr. 3 Ukázka vizualizace výsledného hodnocení dopadu projektu na UR

Obr. 4 Náhled na informace o hodnocení UR v rámci projektového zásobníku

Cíl	Název projektu	Popis	Typ Aktivity	Průměr hodnocení udržitelného rozvoje (-2 až +2)
B. I Zajištění odlišný udržitelný rozvoj a kvalita	Kanalizace Žernosecká rekonstrukce a rozšíření stávající dešťové kanalizace	společná kanalizace SUS Litoměřice	oprava/ rekonstrukce	
B. II Zlepšit dopravní dostupnost	Automatické parkovací zařízení pro kola	Výstavba automatického parkovacího domu/parkovací věže/ v prostoru	nová investice	1,0
B. II Zlepšit dopravní dostupnost	Elektromobily	Nákup elektromobilů pro potřeby MěU: (6 x eGolf, 2 x nPassat, 1 x	nová investice	0,5

3. PRAKTICKÝ NÁVOD pro práci s projektovým zásobníkem NSZM

3.1. Vstup do systému DataPlán NSZM

Projektový zásobník i evaluátor jsou dostupné všem zájemcům z ÚSC v interním prostředí on-line systému [DataPlán NSZM](#), správcem systému je [Národní síť Zdravých měst ČR](#). Jedná se o online systém přístupný na internetu bez nutnosti SW instalací. Pro přístup do systému je zapotřebí získat heslo, o které zájemci mohou požádat na adrese nszm@nszm.cz

Po zadání hesla se uživatel dostane do prostředí tzv. „terminálu“ – tj. základní obslužný rozcestník. V terminále nalezne uživatel snadno cestu k projektovému zásobníku a evaluátoru a to z levého hlavního menu označením tlačítka „zásobník projektů“.

Obr. 5-8: Ukázky vstupu do Terminálu DataPlánu NSZM a samotného Zásobníku projektů

12

3.2. Projektový zásobník NSZM – základní funkce

Projektové záměry jsou v on-line zásobníku:

- **spravovány na jednom místě**, které může být na základě hesla zpřístupněno všem relevantním pracovníkům (odpadá složitá aktualizace seznamu projektů pomocí word či xls tabulek);
- dostupné online v **interním prostředí** (pod heslem), bez nutnosti specializovaného software;
- mají **standardizovanou a přehlednou strukturu** (dobře využitelné pro kvalifikovanou diskusi např. s politickým vedením municipality);
- jsou **tříditelné** dle různých kritérií (odpovědnost, finance, udržitelnost, načasování ad.);
- sestavy lze **exportovat** do dalších formátů (XLS, CSV ad.)

Uvnitř projektového zásobníku se již uživatel dostává ke konkrétním funkcím, které mu umožňují pracovat s projekty. Konkrétně zde může:

- Vložit nový projekt** (pomocí tlačítka „nový projekt“)
- Třídít vložené projekty** (pomocí šipek dostupných u jednotlivých funkcí v záhlaví přehledu projektů)
- Zobrazit karty jednotlivých projektů a editovat je** (pomocí piktogramů v záložce „podrobnosti“ uvedené v záhlaví přehledu projektů)
- Vytisknout přehled všech projektů v zásobníku** (pomocí tlačítka „tisk“ v pravém horním rohu)

The screenshot shows the 'Zásobník projektů' (Project Database) interface. It features a header with a search bar and a 'Nový projekt' button (annotated with 'a'). Below is a table of projects with columns for 'Cíl', 'Název projektu', 'Popis', 'Typ Aktivity', 'Průměr: hodnocení udržitelného rozvoje (-2 až +2)', 'Odpovědnost', 'Předpokládaný celkový rozpočet [Kč]', 'Finance: 2018 [Kč]', 'Roky realizace', and 'Podrobnosti'. A red circle 'b' highlights the 'Cíl' column header. A red circle 'c' highlights the 'Podrobnosti' column header, which contains icons for editing, deleting, and printing. A red circle 'd' highlights the 'tisk' (print) icon in the top right corner.

Cíl	Název projektu	Popis	Typ Aktivity	Průměr: hodnocení udržitelného rozvoje (-2 až +2)	Odpovědnost	Předpokládaný celkový rozpočet [Kč]	Finance: 2018 [Kč]	Roky realizace	Podrobnosti
	Rekonstrukce ČOV Mirošov	Předmětem projektu je kompletní vyřešení problematiky	správa/ rekonstrukce	0,4	OBŠlové EÚ	8 000 000	0	2020	[Print] [Edit] [Delete]

Podrobné informace ke každému projektu jsou v zásobníku uvedeny na tzv. **kartě projektu**. Karty projektů mohou průběžně editovat odpovědní pracovníci, kteří k nim mají přístup. Výstupy této editace jsou okamžitě online přístupné všem osobám, kteří projektový zásobník v rámci úřadu využívají (strategický tým, politické vedení ad.).

3.3. Karta projektu

Pokud chce uživatel vložit do zásobníku nový projekt, musí mu založit tzv. „karty projektu“. Na ní se dostane po označení tlačítka „vložit nový projekt“ - viz popis výše.

Karta projektu je rozdělena do několika částí, které je zapotřebí postupně vyplnit. Vybrané položky je třeba textově popsat, některé stačí označit, případně vybrat v „roletě“ nabízených variant. Uživatel sám rozhoduje o míře naplnění dané karty projektu.

Tab. 2: Položky karty projektu

ZÁKLADNÍ INFORMACE	• Název projektu • Kód projektu - <i>automaticky generován pro případné další provazby</i> • Popis • Co konkrétně projekt přinese a komu (dílové skupiny) • Jaké mohou být negativní dopady projektu? • Garant • Zpřístupnit komu - <i>výběr pracovníků úřadu, kterým se má projekt zobrazit v terminálu</i> • Kontaktní osoba • Roky realizace • Stadium přípravy projektu - „roletka“ s výběrem: 1. námět 2. <i>schválený záměr/fiše - mandát</i> 3. <i>schválený záměr/fiše s komplet dokumentací – charta projektu</i> 4. <i>podání žádost o dotaci</i> 5. <i>Projekt schválen a probíhá</i> 6. <i>Projekt ukončen a je sledována udržitelnost výstupů</i> 7. <i>Projekt ukončen zcela</i> <i>Projekt – neurčené stadium</i> • Typ Aktivity - „roletka“ s výběrem: <i>nová investice</i> <i>oprava, rekonstrukce</i> <i>jiné</i> • Vazba na cíl Strategie rozvoje města <i>(lze automatizovaně přiřadit dle zadané příslušné strategie)</i>
ROZPOČET	• Předpokládaný celkový rozpočet <i>zde je doporučeno doplnit alokaci rozpočtu pro jednotlivé roky realizace (roky realizace se zobrazí pro rozkliknutí +). Lze doplnit položku požadovanou z rozpočtu města event. dotační zdroje</i> <i>DŮLEŽITÉ.: Ze zásobníku projektů lze tak generovat Akční plán strategie pro konkrétní rok (váže na přiřazení projektových záměrů k danému roku). Současně lze vygenerovat požadavky na rozpočet v daném roce a předpokládané dotační zdroje</i>

DALŠÍ INFORMACE	<i>Většinou výběr z možností ANO/NE</i> • Rozpočet a cash flow projektu • Položkový rozpočet • Dopad do běžných výdajů rozpočtu města po předání investice do užívání <i>POZN. Stěžejním místem této části. Jestliže budeme například řešit zateplení budovy, tak je jasné, že tímto projektem se nám sníží výdaje na vytápění a v rámci ročního rozpočtu ušetříme určitou částku. Náklady před realizací projektu na vytápění byly v průměru 500 000Kč nyní jsou 400 000Kč. Ušetříme tedy 100 000Kč a do položky „dopad do běžných výdajů ...“ doplníme <u>-100 000Kč</u>)</i> • Poprvé se dopad promítne do rozpočtu roku • Aktuálně využitelný dotační zdroj financování • Řešení havarijního stavu a/nebo akutního veřejného ohrožení • Logický rámec projektu (<i>viz předloha ke stažení</i>) • Analýza zainteresovaných stran (<i>viz předloha ke stažení</i>) • Analýza rizik (<i>viz předloha ke stažení, katalog rizik ke stažení</i>) • Vychází z komunitního plánování nebo projednání s veř. (uvedte datum a název akce) • Pokud je, popište přínos pro kvalitu veřejné správy města (úřadu) • Studie proveditelnosti • Projektová dokumentace • Architektonická studie • Energetický audit • Jiné (specifikujte)
PŘÍPRAVA A REALIZACE	• Komentáře k přípravě a realizaci projektu
HODNOCENÍ PROJEKTU VŮČI UDRŽITELNÉMU ROZVOJI	• Řeší projekt slabé stránky plynoucí z Auditů UR (je-li relevantní) • Průměr bodového hodnocení udržitelného rozvoje - <i>tato část projektového formuláře představuje samotný evaluátor – viz dále.</i>

3.4. Evaluátor - hodnocení parametrů UR

Evaluátor projektů obsahuje 15 parametrů hodnocení UR - tyto i postup samotného hodnocení je detailněji popsán v kapitole 2.

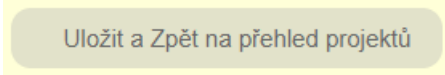
V rámci nástroje jsou položky bodovány na škále od -2 do +2. V systému je bodování označeno na „roletce“ k příslušné hodnocené položce – viz ukázka (obr. 9 níže):

Přínos / dopad na ekonomiku

a. Ohodnoťte dopad na rozvoj místní zaměstnanosti (ohodnoťte na škále +2 až -2)

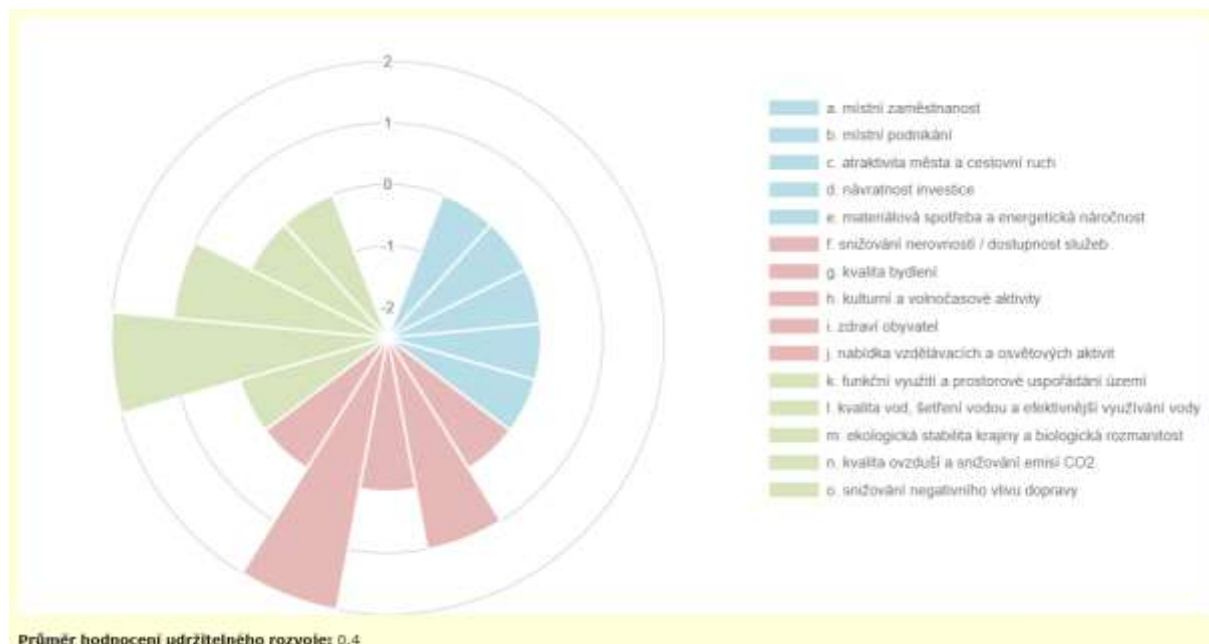
b. Ohodnoťte dopad na rozvoj místního podnikání (ohodnoťte na škále +2 až -2)

Po ohodnocení všech stanovených položek je zapotřebí vyplněné údaje uložit pomocí tlačítka:

Výsledné hodnota (aritmetický průměr) všech přidělených bodů se zobrazí v celkovém přehledu projektů v rámci projektového zásobníku.

Zároveň systém automaticky pro každý projekt vygeneruje přehledný graf vypovídající o jeho rámcových dopadech na udržitelný rozvoj prizmatem stanovených 15 parametrů hodnocení (obr. 10).

3.5. Zaškolení pro práci se zásobníkem

K představenému zásobníku projektů včetně jeho části hodnocení projektových záměrů z hlediska vybraných aspektů UR poskytuje Národní síť Zdravých měst ČR **průběžnou metodickou, technickou a realizační podporu**. Uvedené konzultace, zaškolení i výpomoc jsou součástí celkového metodického vedení zainteresovaných územních samosprávných celků v tématu strategického plánování / řízení a navazujícího systému řízení projektů.

V této oblasti poskytujeme ...

... **konzultace, metodickou i realizační pomoc**

... technické **prostředí** včetně **individuálního zaškolení** pro práci se systémem

... tematický **webinář** NSZM

... průběžná informovanost a zpětná vazba **na Školách Zdravých měst**

... připravujeme rovněž **video-návod** pro práci se zásobníkem.

Více na nszm@nszm.cz

NABÍZÍME:

Zdravá města, obce, regiony České republiky

ZASTŘEŠENÍ MEZINÁRODNÍ AUTORITOU

PODPORA PRO PROJEKTY

KONZULTACE „NA MÍRU“

MEDIÁLNÍ PROPAGACE

SÍŤOVÁ SPOLUPRÁCE, VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ

EXPERTNÍ PODPORA PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ A KVALITU ŽIVOTA

DOBRÁ PRAXE Z ČR I ZAHRANIČÍ

DOBRÁ VIZITKA

VZDĚLÁVACÍ A OSVĚTOVÉ AKCE

ÚČAST NA PILOTNÍCH AKTIVITÁCH

E-MAILOVÝ INFORMAČNÍ SERVIS

SHRNUTÍ ZÁKLADNÍCH PŘÍNOSŮ

Projektový zásobník NSZM Vám napomůže zejména při...

... **zpřehlednění a zjednodušení práce** s projektovými náměty (jedno místo, průběžná editovatelnost, zaheslované vstupy pro zvolené editory, uživatelsky přátelské databázové prostředí, možnosti tisku sestav či exportu dat a mnohé další);

... **rámcové prioritizaci** projektových záměrů Vašeho města/obce **pro kvalifikovanou diskusi v příslušných orgánech samosprávy** (např. finanční zatížení, odpovědnosti, vazba na strategický plán, stádium realizace ad.);

... **generování Akčního plánu strategie** pro konkrétní rok (váže na připravení projektových záměrů k danému roku) i **generování požadavků na rozpočet** a případné dotační zdroje v daném roce;

... přehledné a vlastními silami proveditelné posouzení **dopadů projektů dle vybraných aspektů udržitelného rozvoje včetně vizualizace** (řešení je navrženo tak, aby se obce mohly spolehnout a vlastní odborné kapacity; je kladen důraz na pragmatický rozměr hodnocení, které by nemělo odradit svou přílišnou časovou či personální náročností);

... nalezení a provedení **vazeb projektových záměrů a cílů Vašich strategických dokumentů** (snadno proveditelné databázové klíčování);

... kvalifikované tvorbě **Akčního plánu strategie** města/obce;

... **možné zveřejnění** projektových záměrů pro občany na webu.

17

Předkládaný *Manuál pro on-line zásobník projektů a MA21 evaluační nástroj obcí k hodnocení dopadu na udržitelný rozvoj* je verzí 1.1/2018. V případě vývoje nástroje je průběžně aktualizován a umisťován na web www.zdravamesta.cz či je poskytnut na vyžádání na výše uvedené adrese.

